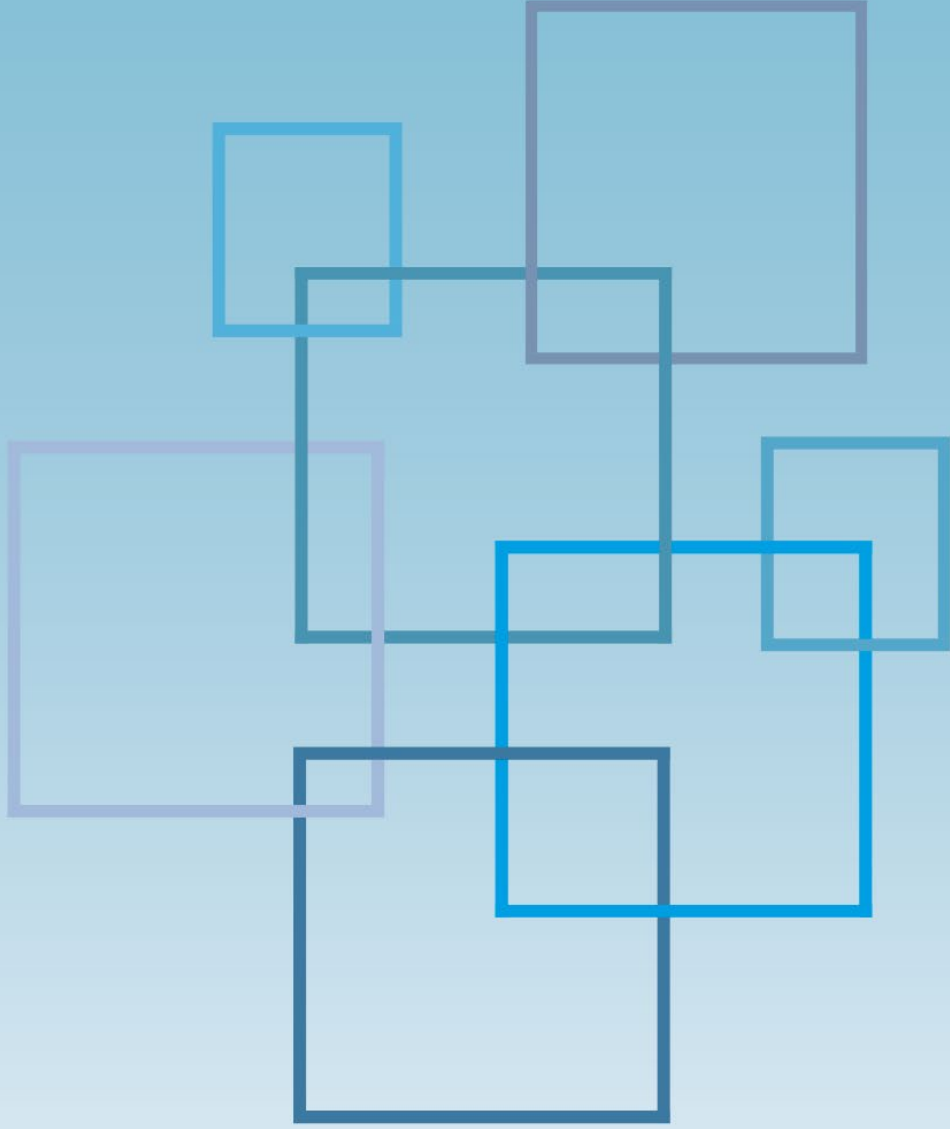

ANKARA 2023

GELENEKSEL SANATLAR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI (I-II)

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 6 ve 7. Sınıflar)

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

GELENEKSEL SANATLAR DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(I-II)

(Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 6 ve 7. Sınıflar)

İÇİNDEKİLER

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI	4
ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	5
DEĞERLERİMİZ	5
YETKİNLİKLER	5
ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	6
BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	7
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NDAKİ BECERİLER	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	10
KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI	10
KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11
GS.1.1. ÜNİTE: DOKUMA	11
GS.1.2. ÜNİTE: SERAMİK	12
GS.1.3. ÜNİTE: CAM	14
GS.1.4. ÜNİTE: EBRU	16
GS.2.1. ÜNİTE: HAT	18
GS.2.2. ÜNİTE: TEZHİP	20
GS.2.3. ÜNİTE: MİNYATÜR	21
GS.2.4. ÜNİTE: CİLT	23

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu nitelik dokusuna sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek öğretim programları salt bilgi aktaran bir yapıdan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanımlara ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Her iki gruptaki kazanım ve açıklamalar da ilgili disiplinin yetkin, güncel, geçerli ve eğitim öğretim sürecinde hayatla ilişkileri kurulabilecek niteliktedir. Bu kazanımlar ve sınırlarını belirleyen açıklamaları, sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatta değerler, beceriler ve yetkinlikler çevresinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 2. Maddesinde ifade edilen “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları” ile “Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri” esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim ve öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevî değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin, ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle, millî ve manevî değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, “Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi”nde ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzey beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir mesleğe, yükseköğretime ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak.

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışların arasındaki bütünlüğü kuran bağlantı ve ufuk işlevi görmektedir. Değerlerimiz toplumumuzun millî ve manevî kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlarımıza aktaracağımız öz mirasımızdır. Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkı vermesini sağlayan eylemsel bütünlüklerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori-pratik bütünlüğündeki asli parçamızı oluşturur. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple de sürekli gözden geçirmelerle güncellenir, yenilenir.

DEĞERLERİMİZ

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatımızın rutin akışında ve karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan kudretin ve gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceğinin, değerlerini benimsemiş ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlarına bağlı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bundan dolayı eğitim sistemimiz her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırma amacıyla hareket eder. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarılı, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek asli görevidir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi değerleri kazandırma amacı çerçevesindeki işlevini, öğretim programlarını da kapsayan eğitim programıyla yerine getirir. “Eğitim programı”; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan “kök değerler” şunlardır: adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle ve hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

YETKİNLİKLER

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. TYÇ sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1) Anadilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme ve yorumlama (dinleme, konuşma, okuma ve yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmaktır.

2) Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem de yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim, öğretim, iş yeri, ev ve eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürlerarası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Bireyin yeterlilik seviyesi, bireyin sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları ile farklı diller arasında değişkenlik gösterecektir.

3) Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Matematiksel yetkinlik, günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapılmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4) Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5) Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6) Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Bu yetkinlikler kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası yetkinlikleri içermekte; bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân tanıyacak; gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri, toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, demokratik ve aktif katılım kararlılığına dayalı olarak medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7) İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade eder. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olma ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8) Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Hiçbir insan bir başkasının birebir aynısı değildir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart olması” insanın doğasına terstir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir beklenti olarak değerlendirilemez. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarından değil öğretmen ve eğitim uygulayıcılarından beklenir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programlarının geliştirilmesi sürecinde insanın çok yönlü gelişimsel özelliklerine dair mevcut bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi dikkate alan harmonik bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insan gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve gelişimin hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında, her yaş döneminde bireylerin gelişim özelliklerini dikkate alarak destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürse de tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evreler de başlangıç ve bitişleri açısından homojen değildir. Bu sebeple programlar olabildiğince bunu göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaçlarını ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık belirli yönelimlerle karakterize edilir: basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de sınıflar düzeyinde derslerin dağılımlarında ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden, öğrencinin edindiği bir kazanımın, gelişimde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate alması beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Öte yandan bu durum bireylerarası ve bireyin kendi içindeki farklılıkları da kapsar. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içindeki

özellikleri ile farklıdır. Örneğin bir bireyin soyut düşünme yeteneği güçlü iken aynı bireyin resim yeteneği zayıf olabilir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu zamanlar gelişim açısından riskli ve kritik zamanlardır. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencinin durumuna daha duyarlı davranması beklenir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Geleneksel Sanatlar Dersi Öğretim Programı; hedeflenen amaçlar doğrultusunda öğrencilerin iş birliği içerisinde kendilerini ifade ederek öğrenebilecekleri, temel beceriler ile değer, tutum ve yetkinlik kazanabilecekleri bir yaklaşımı benimser.

Bu derste öğrencilerin alana dair bilgi ve becerileri kazanmaları, görsel okuryazar olmaları, eleştirel düşünmeleri, problemleri araştırarak çözmeleri, grup içinde (iş birliği) çalışma becerileri kazanmaları, kültür, sanat ve tasarım değerlerini takdir etmeleri, onları koruma ve yaşatmaya istekli olmaları, çevreyi gözlemleyebilmeleri, hayal güçlerini geliştirebilmeleri, duygu ve düşüncelerini farklı tekniklerle çalışmalarına yansıtabilme beklenmektedir. Bu nedenle Program üç ana beceri üzerine şekillendirilmiştir: Görsel İletişim ve Biçimlendirme, Kültürel Miras, Sanat (Eser, Ürün) Eleştirisi ve Estetik Becerisi.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NDAKİ BECERİLER

Geleneksel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nda Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde yer alan sekiz anahtar yetkinliğin yanı sıra bu yetkinliklerle ilişkili bilgi, beceri ve tutum boyutları dikkate alınarak, estetik, konsantrasyon, motivasyon ve dikkat becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Geleneksel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın içeriğindeki ünitelerin uygulanmasında aşağıda yer alan esaslar dikkate alınmalıdır:

- Geleneksel Sanatlar Dersi Öğretim Programı iki düzey olarak hazırlanmış olup 6 veya 7. sınıflarda alınabilmektedir. Bu dersi ilk defa alan bir öğrenci, önce birinci düzeyi (Geleneksel Sanatlar I), sonra da ikinci düzeyi (Geleneksel Sanatlar II) okur.
- Bu programda yer alan ünitelerdeki kazanımların içeriği dersin işlendiği sınıfa, öğrencilerin konu hakkında önceki bilgi, beceri ve gelişim düzeyleri dikkate alınarak belirlenmelidir.
- Öğrencilerin programda yer alan kazanımları elde edebilmesi için diğer derslerle disiplinler arası bir yaklaşım benimsenmelidir.
- Öğrencilerin geleneksel sanatlar dersini alması, onların bir sanatçı veya tasarımcı olacakları veya çok üstün yeteneklere sahip olmaları anlamına gelmez. Öğretmenin, öğrencilerin sanata duyarlı bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak etkinlikler düzenlemesi önemlidir. Bunun için özellikle gözleme dayalı çalışmalar yaparken öğrenciden gözlem yaptığı nesneyi birebir benzetmesini beklemek yerine, öğrencinin ne yapabildiğini görmeye çalışması, gözlem gücünü artırıcı cesaretlendirmeyi yapması gereklidir.
- Öğrencilerin alana özgü kuramsal bilgilerle ve uygulama süreçleriyle yaşamlarında kullanabilecekleri üst düzey zihinsel beceriler kazanmaları sağlanmalıdır.
- Programdaki kazanımların öncelikle yakından uzağa ve öğrenci seviyesine uygun olarak işlenmesine dikkat edilmelidir.
- Derste kullanılan öğretim materyalleri (belgesel, video, poster, resim, kitap, tıpkıbasım vb.) temel insan hak ve özgürlüklerini dikkate alan ve her türlü ayrımcılığı reddeden, eğitim ve

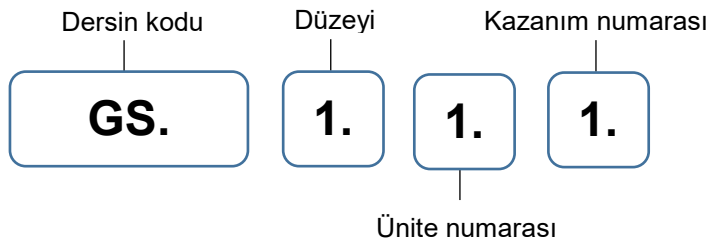
- öğretim programının amaçladığı kazanımları kapsayan, öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun ve öğrenmeyi destekleyecek nitelikte olmalıdır.
- g) Programın sanatın ve tasarımın değerini anlama üzerine vurgu yapan kazanımlarda Atatürk'ün "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözü ile öğrenme alanları arasında bağlantı kurulabilir.
- ğ) Programda yer alan kazanımların elde edilebilmesi için diğer öğretim yöntemleri yanında oyun, yaratıcı drama ve örnek olay inceleme gibi farklı öğretim yöntemlerinden de yararlanılabilir.
- h) Öğretmen, yetenekli öğrencileri keşfetmeli ve onları yönlendirebilmelidir.
- ı) Geleneksel sanatların sadece biçimlendirmeye dayalı bir ders olmadığı anlayışından hareketle öğrencinin kendi duygu ve düşüncelerini, gözlemlerini, edindiği bilgi ve becerileri hem yazılı hem de sözel olarak ifade edebilmeleri sağlanmalıdır.
- i) Müzeler, öğrenme yerleri, sanat galerileri, reklam ajansları, fuarlar, festivaller, trienaller, fabrikalar, matbaalar, sanatçı ve zanaat atölyeleri, kütüphaneler, çini atölyeleri, camiler, medreseler, saraylar, kervansaraylar, arşivler vb. yerlere planlı ziyaretler yapılabilir veya sanatçılar ve zanaatkârlar okula davet edilebilir. Bu imkânların bulunmadığı yerlerde kitap, dergi, gazete, internet, tıpkıbasım, belgesel ve buna benzer materyallerden yararlanılabilir.
- j) Öğretmen dersi işlerken okulun imkânlarına göre dijital teknolojiler de içinde olmak üzere çeşitli teknolojik ürün ve yöntemlerden yararlanılabilir.
- k) Dersler, çocuğun çevresinde gördüğü dünyayı içine alan ve öğrencinin ilgisini çekebilecek nitelikteki olaylarla (ekonomik, çevresel ve kültürel, doğal kaynaklı afetler, çevre duyarlılığı, iş sağlığı güvenliği, bilimsel gelişmeler, teknolojik gelişmeler, küresel ısınma, sağlıklı beslenme, enerji kaynaklarının tasarrufu vb.) ilişkilendirilirken değerlerle bağlantı kurulmalıdır.
- l) Öğretmen, programın uygulanması ile ilgili açıklamalara dikkat ederek öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde bulundurmalı, esnek uygulamalara yer vermelidir.
- m) Öğretmen, başta Türk sanatı olmak üzere farklı dönemlerin özelliklerini, önemli sanatçılarını ve sanat eserlerinden örnekleri bir bütünlük içerisinde gösteren sanat tarihi şeridi oluşturarak bunu bir öğretim materyali olarak kullanabilir.
- n) Geçmiş dönemlerde yapılmış sanat eserlerinin ve tasarım ürünlerinin yanı sıra güncel sanat ve tasarım uygulamaları mutlaka örneklendirilmelidir.
- o) Araç gereç ve malzemeler güvenli bir şekilde kullanılmalı ve öğrencilerin çeşitli sağlık sorunları (alerji, astım, bronşit vb.) dikkate alınmalıdır.
- ö) Tıpkıbasımların yıpranmaması için asetat vb. malzemelerle kaplanmasına, buruşmaması için klipslerle asılmasına dikkat edilmelidir.
- p) Tehlikeli olabilecek malzemeler ve araç gereçlerle (baskı, boya yedirme, modelaj aletleri, sistreler, kurşunlu sır vb.) çalışılırken maske ve eldiven kullanılmasına, saçların arkadan bağlanmasına, ortamın havalandırılmasına, araç gereçlerin temizliğinde uygun malzemelerin kullanılmasına dikkat edilmelidir.
- r) Elektronik cihazlar kullanılırken özelliklerine göre tedbir alınmalı ve kullandıktan sonra korumak için gerekli hassasiyet gösterilmelidir.
- s) Öğrencileri motive ettiği için öğrenci çalışmalarının sergilenmesine fırsat sunulmalı ve sergilerin düzenlenmesinde öğrencilere aktif rol verilmelidir.
- ş) Bahsi geçen sanat dallarında ilerlemek isteyen öğrenciler belediyelerin kurslarına, halk eğitimi merkezi kurslarına, okuldaki atölye çalışmalarına yönlendirilmelidir.

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Geleneksel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın ünite adları, kazanım sayıları, öngörülen süre/ders saatleri ve ders saati yüzdeleri aşağıdaki tablolarda belirtilmiştir.

GELENEKSEL SANATLAR-I				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Dokuma	22	20	28
2	Seramik	15	16	22
3	Cam	16	16	22
4	Ebru	20	20	28
Toplam		73	72	100
GELENEKSEL SANATLAR-II				
No.	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Süre	
			Ders Saati	Yüzde (%)
1	Hat	22	20	28
2	Tezhip	15	16	22
3	Minyatür	20	24	33
4	Cilt	10	12	17
Toplam		67	72	100

Geleneksel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlar ünitelere göre numaralandırılmıştır. Numaralandırma sisteminde dersin kodu, düzeyi, ünite numarası ve kazanım numarasına yer verilmiştir.

KİTAP FORMA SAYILARI VE KİTAP EBADI

Ders Kitabı	Forma Sayıları*	Ebadi
Geleneksel Sanatlar-I	11-12	19,5 cm x 27,5 cm
Geleneksel Sanatlar -II	11-12	19,5 cm x 27,5 cm

*Forma sayıları alt-üst sınır olarak yazılmıştır.

KAZANIM VE AÇIKLAMALARI**GS.1.1. ÜNİTE: DOKUMA**

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel dokuma sanatının tarihî dönemlerinin özellikleri, geleneksel Türk dokumaları ile ilgili bilgiler edinmesi amaçlanmaktadır.

GS.1.1.1. Dokuma sanatını tanımlar.

Dokuma eyleminin ne olduğu, dokuma sanatının ortaya çıkışı, özellikleri, teknikleri, araç gereçleri, geçmiş ve günümüz uygulama alanları ve dokumanın geleneksel el sanatları içerisindeki yeri vurgulanır.

GS.1.1.2. Geleneksel dokuma sanatlarından kilimin tarihsel gelişimini açıklar.

- Kilimin geleneksel sanatlar arasındaki yeri, hammaddesi, boyama teknikleri ve araç gereçleri, dokuma yöntemleri ve türleri, kullanım yerleri, biçimleri ve önemi belirtilir.*
- Dokumanın, kültürümüzün bir parçası olduğu üzerinde durulur.*

GS.1.1.3. Geleneksel dokuma sanatlarından halının tarihsel gelişimini açıklar.

- Halının geleneksel sanatlar arasındaki yeri, hammaddesi, boyama teknikleri ve araç gereçleri, dokuma yöntemleri ve türleri, kullanım yerleri, biçimleri ve önemi belirtilir.*
- Sanatçı ve zanaatkârın rollerinin karşılaştırılması sağlanır.*

GS.1.1.4. Usulüne uygun bir dokuma tezgâhı hazırlar.

Tezgâh dokuma çerçevesinin hazırlanması, çivilerinin çakılması, çözümlerinin gerilmesi, mekiklerinin hazırlanması üzerinde durulur. Bu işlemin yapılma sürecinde ahşap, çivi, ip vb. malzemeler kullanılır.

GS.1.1.5. Dokuma sanatında dokumanın uygulama sürecini açıklar.

GS.1.1.6. Geleneksel dokuma sanatlarından düz renk kilim dokur.

GS.1.1.7. Geleneksel dokuma sanatlarından figürlü ve renkli kilim dokur.

GS.1.1.8. Geleneksel dokuma sanatlarından figürlü ve renkli halı dokur.

GS.1.1.9. Kırk yama tekniğini kullanarak tasarımsal bir kompozisyon yapar.

- Dikiş tekniği hakkında genel bir bilgi verilir.*
- Farklı malzeme, tür ve büyüklükteki kumaşları kullanarak yapılmış farklı örnekler gösterilir ve öğrencinin kendi isteği doğrultusunda tasarımsal bir kompozisyon yapmasına dikkat edilir.*
- Tıpkıbasımlardan, kitaplardan, belgesellerden vb. materyallerden yararlanır, geçmiş ve günümüz sanatçılarının eserlerinden örnekler verilir.*

GS.1.1.10. Özgün dokuma çalışması yapar.

GS.1.1.11. Dokuma çalışmalarını farklı kaynaklardan ilhamla oluşturur.

Kaynak seçiminde temalar, konu alanları, fikirler, şairler, hikâyelerden vb. faydalanılması sağlanır.

GS.1.1.12. Dokuma çalışmasındaki fikirlerini uygun yöntemle aktarır.

Yazılı ve sözlü ifade, drama vb. yöntemlerin kullanılması üzerinde durulmalıdır.

GS.1.1.13. Güncel olayları dokuma çalışmasına yansıtır.

Doğal kaynaklı afetler, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik, küresel ısınma, şiddet, toplumsal olaylar, bilimsel gelişmeler, popüler kültür vb. konulardan yararlanması sağlanır.

GS.1.1.14. Farklı geleneksel dokuma sanatlarının bir arada uygulandığı çalışmalar yapar.

GS.1.1.15. Dokuma çalışmasında etik kurallara uyar.

- Dokumaların geçmişte yaşanmış önemli tarihî olayları, mekânları, toplumsal ve kültürel yapıyı günümüze nasıl yansıttığını öğrencilerin fark etmesi sağlanır.*
- Örnek dokumaların belirlenmesinde çeşitli kitap, dergi, internet, tıpkıbasım, belgesel vb. materyallerden yararlanır.*
- Dokuma çalışmaları sırasında ilham almak ile ihlal etmek arasındaki fark üzerinde durulur.*
- Aşırma, sahtecilik, kopyalama etiğe aykırı davranışlar üzerinde durulur.*

GS.1.1.16. İncelenen örnek dokumaların konusunu açıklar.

Geçmiş ve günümüz dokumalarına örnekler gösterilir. Öğrencilerden örneklerde seçilen konuların neler olduğu hakkında fikirlerini söylemeleri istenir.

GS.1.1.17. Dokumanın işlevine ilişkin düşüncelerini açıklar.

- Dokumacıların niçin dokuma yaptıklarını tartışmaları sağlanır.*
- Dokuma sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.1.1.18. Farklı dönemlerde yapılmış dokumaları karşılaştırır.

Seçilen eserlerin teknik, konu, renk ve kompozisyon düzeni açısından incelenmesi, eserler arasındaki benzerlik ve farklılıkların belirlenmesi sağlanır.

GS.1.1.19. Dokumaya dair estetik tercihlerin kişiye göre değiştiğini açıklar.

Farklı üsluplara göre yapılmış dokuma örnekleri öğrencilere seçtirilir. Öğrencilerin seçtikleri o dokumayı niçin tercih ettiklerini açıklamaları sağlanır.

GS.1.1.20. Dokuma örneklerini analiz eder.

- Geçmiş ve günümüz dokumalarından örnekler gösterilir.*
- Sanat eserini incelemede dört basamak (tanımlama, çözümlleme, yorumlama ve yargı) ele alınır.*
- Dokumayı inceleme, neyin nasıl anlatıldığıнын, yani sanatçının neyi anlatmak istediğinin ve nasıl anlattığıнын olabildiğince detaylı açıklanmasıdır. İncelemenin sonunda bu eserin sanat eseri olup olmadığı, eserin başarılı olup olmadığı ve bunun nedenleri tartışılır, eser hakkında sonuca varılması sağlanır.*

GS.1.1.21. Dokumanın ekonomik değerini açıklar.

GS.1.1.22. Kendisinin ve akranlarının dokuma çalışmalarını değerlendirir.

GS.1.2. ÜNİTE: SERAMİK

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel seramik sanatının tarihî dönemlerinin özelliklerini kavramaları, geleneksel seramik sanatı ile ilgili bilgiler kazanmaları ve estetik anlayış edinmeleri amaçlanmaktadır.

GS.1.2.1. Seramik sanatını açıklar.

Seramik kavramı, türleri, ilgili terimleri ve seramik sanatının önemi üzerine durulur.

GS.1.2.2. Seramik sanatı tarihini açıklar.

- Öğrencinin düzeyine uygun olarak belirlenen Türk ve dünya seramik sanatına ait bilgiler ile kazanımlara göre seçilen konular sanat tarihi boyutuna bağlı olarak verilir.*
- Seramik sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.1.2.3. Üç boyutluluk kavramını açıklar.

GS.1.2.4. Seramik sanatı ile ilgili teknikleri söyler.

GS.1.2.5. Seramik sanatı ile ilgili teknikleri kullanır.

Kazıma, plaka, ajur (oyma), rölyef ve çimdikleme, dolama (sucuk ve sarma) yöntemi üzerinde durulur.

GS.1.2.6. Seramik çalışmalarında sanat elemanlarını kullanır.

- Öğrencinin, yakın çevresinde ve doğada gördüğü çizgileri söylemesi, çizgi türlerini bilmesi, incelediği seramik çalışmasındaki çizgilerin anlamlarını fark etmesi ve çalışmalarında farklı çizgi değerlerini kullanması üzerinde durulur.*
- Biçim ile form arasındaki ilişkiyi açıklaması, çalışmalarında biçim (geometrik, organik) form (iç bükey, dış bükey, negatif, pozitif) kullanmaları sağlanır.*
- Rengün nasıl oluştuğu; ana, ara, zıt, sıcak, soğuk, akromatik, açık, koyu, ton, armoni, tamamlayıcı, kromatik vb. renk özellikleri; rengün ifadeci yönü (sosyolojik, psikolojik vb. etkisi) vurgulanır.*
- Başlangıç ve gelişim düzeylerine göre çalışmalarında mekân olgusunun göz önüne alınması gerektiği üzerinde durulur.*
- Dokunun gerçek, yapay özellikleri, görsel, dokunsal gibi doku türlerinin tanınması, dokunun insanın duyarını nasıl etkilediği, dokunun yüzey süslemesinde kullanılması üzerinde durulur.*
- Dokuyu kullanarak özgün çalışmalar oluşturulması sağlanır.*

GS.1.2.7. Seramik çalışmalarında tasarım ilkelerini kullanır.

- Ritim türlerinin bilinmesi, yakın çevresinde ve doğada gördüğü ritim özelliklerinin tanınması, motif ve birim tekrarının kavranması, sanatçıların eserlerinde ritmi kullanarak hareketi nasıl sağladığını fark etmesi, ritim ilkelerinin kullanılarak özgün çalışmaların oluşturulması üzerinde durulur.*
- Öğrencinin denge türlerini (simetrik, asimetrik, merkezi) bilmesi, doğada ve sanat eserlerindeki denge türlerini tanıması, seramik çalışmasında denge ilkesinin neden önemli olduğunu anlaması, farklı denge türlerinin anlamlarını ayırt etmesi, çalışmalarında denge türlerini kullanması sağlanır.*
- Oran-orantı ve ölçünün ne olduğunun bilinmesi, çevrede gözlemlenen canlı veya cansız varlıkların orantılarına göre çizilmesi, seramik sanatçısının ürünlerindeki ifadeyi güçlendirmek için oran-orantıyı gerçekçi veya abartılı olarak nasıl kullandığını fark etmesi üzerine yoğunlaşılır.*
- Vurgunun ne olduğunun bilinmesi, yakın çevrede ve doğada görülen vurgu ilkesinin fark edilmesi, vurgunun kullanılarak özgün çalışmalar üretilmesi, seramik sanatçısının duygularını ve düşüncelerini çalışmalarına yansıtırken vurgu ilkesini nasıl kullandığını anlaması sağlanır.*
- Birliğin (ahenk, uyum) ne olduğunun bilinmesi, yakın çevrede ve doğada görülen birlik ilkesinin fark edilmesi, birliğin kullanılarak özgün çalışmalar üretilmesi, seramik sanatçısının duygularını ve düşüncelerini çalışmalarına yansıtırken birlik ilkesini nasıl kullandığı üzerinde durulur.*
- Çeşitliliğin bir veya daha fazla sanat elemanının uyumlu birlikteliği olduğunun bilinmesi, yakın çevrede ve doğada görülen çeşitlilik ilkesinin fark edilmesi, çeşitliliğin kullanılarak özgün çalışmalar üretilmesi, seramik sanatçısının duygularını ve düşüncelerini çalışmalarına yansıtırken çeşitlilik ilkesini nasıl kullandığını anlaması sağlanır.*

GS.1.2.8. Seramik çalışmasında uygulama basamaklarını kullanır.

Beyin fırtınası ile başlayan fikirleri sentezleme, tasarlama, eskiz yapma, detaylandırma ve seramik ürününü oluşturmaya kadar devam eden sürecin bilinmesi ve uygulanması sağlanır.

GS.1.2.9. Seramik çalışmasında farklı materyalleri kullanır.

GS.1.2.10. Seramik çalışmalarını bir konu veya hikâyeden ilhamla oluşturur.

Tema, sevgi gibi soyut kavramları içerirken konu, doğa sevgisi gibi daha somut kavramları kapsayabilir. Bu bağlamda, ilgili değerlerle ilişki kurulması sağlanır.

GS.1.2.11. Seramik çalışmasında etik kurallara uyar.

GS.1.2.12. Müzelerdeki eserlerin korunmasının önemini açıklar.

GS.1.2.13. Seramik eserini inceler.

Sanatçının içinde bulunduğu çevre ve şartlar, o dönemde eserin işlevi, sanatçıyı etkileyen dinsel, düşünsel ve kültürel özellikleri içeren bilgi olduğuna dikkat edilmelidir. Seramik eserini gözlemleyerek ve inceleyerek bilgi elde edildiği vurgulanır. Bu konuda öğrencileri yönlendirmek amacıyla çalışma yaprağı hazırlanır.

GS.1.2.14. Seramik eserde ele alınan tema, konu ve sembolleri açıklar.

Bir sanat eserinin öğrenci seviyesine göre duyuşsal, ekonomik, dinî, politik, tarihî ve bunun gibi unsurlar açısından değerlendirilmesinin gerekçeleri üzerinde durulur.

GS.1.2.15. Kendisinin ve akranlarının çalışmalarını analiz eder.

Öğrencilerden seramik çalışmalarında neyi yansıtmak istediklerini söylemeleri ve sınıf arkadaşlarının çalışmalarında neyi yansıttıkları hakkında fikir yürütmeleri sağlanır.

GS.1.3. ÜNİTE: CAM

Bu ünite ile öğrencilerin Türk cam sanatının tarihî dönemlerinin özellikleri, geleneksel Türk cam sanatı ile ilgili bilgiler edinmesi ve estetik anlayış kazanması amaçlanmaktadır.

GS.1.3.1. Cam sanatını açıklar.

Cam kavramı, cam sanatının türleri ve ilgili terimler üzerinde durulur.

GS.1.3.2. Cam sanatı tarihini belirlenen örnekler üzerinden açıklar.

a) *Öğrencinin düzeyine uygun olarak belirlenen Türk ve dünya cam sanatı tarihine ait bilgileri örneklerle açıklaması sağlanır.*

b) *Cam sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.1.3.3. Üç boyutluluk kavramını açıklar.

GS.1.3.4. Cam sanatı ile ilgili teknikleri açıklar.

GS.1.3.5. Cam sanatı ile ilgili teknikleri kullanır.

Cam altı boyama ve vitray çeşitleri kullanılabilir.

GS.1.3.6. Cam çalışmalarında sanat elemanlarını kullanır.

a) *Öğrencinin, yakın çevresinde ve doğada gördüğü çizgileri söylemesi, çizgi türlerini bilmesi, incelediği cam çalışmasındaki çizgilerin anlamlarını fark etmesi ve çalışmalarında farklı çizgi değerlerini kullanması üzerinde durulur.*

b) *Biçim ile form arasındaki ilişkiyi açıklaması, çalışmalarında biçim (geometrik, organik) form (iç bükey, dış bükey, negatif, pozitif) kullanmaları sağlanır.*

c) *Rengin nasıl oluştuğu; ana, ara, zıt, sıcak, soğuk, akromatik, açık, koyu, ton, armoni, tamamlayıcı, kromatik vb. renk özellikleri; rengin ifadeci yönü (sosyolojik, psikolojik vb. etkisi) vurgulanır.*

GS.1.3.7. Cam çalışmalarında tasarım ilkelerini kullanır.

a) *Ritim türlerinin bilinmesi, yakın çevresinde ve doğada gördüğü ritim özelliklerinin tanınması, motif ve birim tekrarının kavranması, sanatçıların eserlerinde ritmi kullanarak hareketi nasıl sağladığını fark etmesi, ritim ilkelerinin kullanılarak özgün çalışmaların oluşturulması üzerinde durulur.*

b) *Öğrencinin denge türlerini (simetrik, asimetrik, merkezi) bilmesi, doğada ve sanat eserlerindeki denge türlerini tanıması, cam çalışmasında denge ilkesinin neden önemli olduğunu anlaması, farklı denge türlerinin anlamlarını ayırt etmesi, çalışmalarında denge türlerini kullanması sağlanır.*

c) *Oran-orantı ve ölçünün ne olduğunun bilinmesi, çevrede gözlemlenen canlı veya cansız varlıkların orantılarına göre çizilmesi, cam sanatçısının ürünlerindeki ifadeyi güçlendirmek için oran-orantıyı gerçekçi veya abartılı olarak nasıl kullandığını fark etmesi üzerine yoğunlaşılır.*

GS.1.3.8. Cam çalışmasını oluştururken uygulama basamaklarını kullanır.

a) *Beyin fırtınası ile başlayan, fikirleri sentezleme, tasarlama, eskiz yapma, detaylandırma ve cam ürününü oluşturmaya kadar devam eden sürecin bilinmesi ve uygulanması sağlanır.*

b) *Cam çalışmalarında sabır ve kararlılık değerleri üzerinde durulur.*

GS.1.3.9. Güncel olayları cam çalışmasına yansıtır.

Ekonomi, sürdürülebilirlik, doğal kaynaklı afet, çevre duyarlılığı, bilimsel ve teknolojik gelişmeler vb. konulardan yararlanılabilir. Bu bağlamda ilgili değerlerle ilişki kurulabilir.

GS.1.3.10. Cam çalışmalarını bir konu, efsane ve hikâyelerden esinlenerek oluşturur.

Tema, sevgi gibi soyut kavramları içerirken konu, doğa sevgisi gibi daha somut kavramları kapsayabilir. İlgili değerlerle birlikte hikâye ve efsanelerle ilişkiler kurulması üzerinde durulur. Bu bağlamda ilgili değerlerle ilişki kurulması sağlanır.

GS.1.3.11. Cam çalışmasında etik kurallara uyar.

GS.1.3.12. Müzeler ile cam sanatını ilişkilendirir.

Müze, müze türleri ve müzelerin kültürel mirasa katkıları üzerinde durulur.

GS.1.3.13. Müzelerdeki eserlerin korunmasının önemini açıklar.

GS.1.3.14. Cam eserde ele alınan tema, konu ve sembolleri açıklar.

Camilerin girişlerinde, minber, mihrap, pencere ve kubbelerde cam ve vitray sanatının kullanımına değinilir.

GS.1.3.15. Cam eserinin bir değere sahip olduğunun gerekçesini açıklar.

Bir sanat eserinin öğrenci seviyesine göre duyuşsal, ekonomik, dinî, politik, tarihî ve bunun gibi unsurlar açısından değerlendirilmesinin gerekçeleri üzerinde durulur.

GS.1.3.16. Kendisinin ve akranlarının çalışmalarını analiz eder.

Öğrencilerden cam çalışmalarında neyi yansıtmak istediklerini söylemeleri ve sınıf arkadaşlarının çalışmalarında neyi yansıttıkları hakkında fikir yürütmeleri sağlanır.

GS.1.4. ÜNİTE: EBRU

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel ebru sanatı ile ilgili bilgiler edinmesi ve estetik anlayış kazanması amaçlanmaktadır.

GS.1.4.1. Ebru sanatını tanır.

- Ebru kavramı ve önemi üzerinde durulur.*
- Geleneksel ebru sanatını icra ederken okunan duanın üzerinde durulur.*

GS.1.4.2. Ebru çalışmasında kullanılan araç gereçleri tanır.

Boya ve kitrenin hazırlanması, öd-su oranının ayarlanması vb. konular üzerinde durulur.

GS.1.4.3. Ebru çeşitlerinin uygulama basamakları arasındaki farkları belirtir.

Battal ebru, tarak ebru, çiçek ebru vb. teknikler arasındaki farklılıklar üzerinde durulması sağlanır.

GS.1.4.4. Ebru çalışmasında sanat elemanlarını kullanır.

- Farklı çizgi değerlerini kullanması üzerinde durulur.*
- Öğrencinin yakın çevresinde ve doğada gördüğü çizgileri söylemesi, çizgi türlerini bilmesi, incelediği ebru çalışmasında çizgilerin anlamlarını fark etmesi ve çalışmalarında farklı çizgi değerlerini kullanması üzerinde durulur. Öğrencinin çalışmalarında biçimi (geometrik, organik) kullanması sağlanır.*
- Rengin nasıl oluştuğu; ana, ara, zıt, sıcak-soğuk, akromatik, açık-koyu, ton, armoni, tamamlayıcı, kromatik vb. renk özellikleri; ifadeci yönü (sosyolojik, psikolojik vb. etkisini); ürünlerde anlamı vurgulamak için rengin nasıl kullanıldığı üzerinde durulur.*
- Dokunun gerçek, yapay özellikleri, görsel, dokunsal gibi doku türlerinin tanınması, dokunun insanın duyularını nasıl etkilediği, dokunun yüzey süslemesinde kullanılması üzerinde durulur.*
- Öğrencinin düzeyine göre çalışmalarında çizgi, hava (renk) perspektifini ve negatif-pozitif (boşluk-doluluk) alanı kullanmaları sağlanır.*

GS.1.4.5. Ebru çalışmasında tasarım ilkelerini kullanır.

- Ritim türlerinin bilinmesi, yakın çevresinde ve doğada gördüğü ritim özelliklerinin tanınması, motif ve birim tekrarının kavranması, ebru sanatçısının eserlerinde ritim kullanarak hareketi nasıl sağladığının fark edilmesi, ritim ilkelerinin kullanılarak özgün çalışmaların oluşturulması üzerinde durulur.*
- Öğrencinin denge türlerini (simetrik, asimetrik, merkezi) bilmesi, doğada ve ebru çalışmalarındaki denge türlerini tanıması, denge ilkesinin neden önemli olduğunu anlaması, kullanılan farklı denge türlerinin anlamlarını fark etmesi, çalışmalarında denge türlerini kullanması sağlanır.*
- Oran-orantı ve ölçünün ne olduğunun bilinmesi, çevrede gözlemlenen canlı veya cansız varlıkların orantılarına göre çizilmesi, ürünlerdeki ifadeyi güçlendirmek için oran-orantının gerçekçi veya abartılı olarak nasıl kullanıldığını fark etmesi üzerine yoğunlaşılır.*
- Vurgunun, birliğin (ahenk-uyum), çeşitliliğin ne olduğunun bilinmesi, yakın çevrede ve doğada fark edilmesi, özgün çalışmalar üretilmesi sağlanır.*

GS.1.4.6. Klasik ebru çeşitlerini uygular.

Battal ebrudan başlanarak (gel-git, şal, taraklı, bülbülyuvası, hatip vb.) klasik ebru çeşitleri üzerinde durulur, uygulama sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlar belirtilir ve uygulanır.

GS.1.4.7. Çiçekli ebru çeşitlerini uygular.

Papatya, menekşe, karanfil, lale vb. ebru çeşitleri üzerinde durulur ve uygulamaları sağlanır.

GS.1.4.8. Özgün ebru çalışması tasarlar.

Öğrencinin çevresini gözlemleyerek doğadan farklı çiçek türleri ile insan, hayvan vb. figürleri ebru çalışmasına aktarması beklenir.

GS.1.4.9. Farklı yüzeyler üzerine ebru uygular.

- a) *Kâğıt dışında kumaş, ahşap, seramik vb. malzemeler üzerine ebru uygulamaları sağlanır.*
- b) *Ebru çalışmalarında sabır ve kararlılık değerleri üzerinde durulur.*

GS.1.4.10. Ebru çalışması ile geleneksel kitap sanatlarını bir arada kullanır.

Ebru-minyatür, ebru-tezhip vb. uygulamalar ile geleneksel kitap sanatına ait uygulamaları bir arada kullanmaları teşvik edilir.

GS.1.4.11. Ebru çalışmalarında etik kurallara uyar.

GS.1.4.12. Türk ebru sanatının tarihî sürecini açıklar.

- a) *Ebru sanatının ustaları ve onların eserleri üzerinde durulur.*
- b) *Usta çırak geleneğine vurgu yapılır. Ebru sanatını icra etmeden önce ustaların, çıraklarına öğrettiği ebru duasına değinilir.*
- c) *Ebrunun kitap sanatları içerisindeki yeri ve kültürün bir parçası olduğu üzerinde durulur.*
- ç) *Ebru sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.1.4.13. Ebru sanatçısının topluma sağladığı katkıları açıklar.

Ebru sanatçısının kültürel, sosyal, ekonomik, eğitsel, evrensel vb. açılardan topluma yaptığı katkılar tartışılır.

GS.1.4.14. Ebru sanatının örneklerini inceler.

Müze, sanat galerisi, sanatçı atölyesi, kütüphane vb. yerlere planlı ve programlı ziyaretler yapılır. Bu imkânların bulunmadığı yerlerde tıpkıbasımlardan, belgesellerden vb. materyallerden yararlanılır.

GS.1.4.15. Müzelerde yer alan ebru çalışmalarının korunmasının önemini açıklar.

GS.1.4.16. Ebrunun biçimsel özelliklerini açıklar.

Öğrencinin düzeyine göre seçilen farklı ebru örnekleri tür, renk, çizgi ve biçim/şekil açısından incelemeleri sağlanır.

GS.1.4.17. Ebru çalışmasını eleştiri basamakları doğrultusunda inceler.

Ebru çalışmasını dört basamakta (betimleme, çözümleme, yorumlama, yargı) incelemeleri sağlanır.

GS.1.4.18. Ebru çalışmasını tercih etme sebebini açıklar.

Farklı ebru örnekleri öğrencilere seçtirilir. Öğrencilerin beğendikleri ebru örneğini niçin tercih ettiklerini açıklamaları istenir.

GS.1.4.19. Kendisinin ve akranlarının çalışmalarını analiz eder.

GS.1.4.20. Ebru çalışmalarının ekonomik değerinin olduğunu açıklar.

GS.2.1. ÜNİTE: HAT

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel hat sanatı ile ilgili bilgiler edinmesi ve estetik anlayış kazanması amaçlanmaktadır.

GS.2.1.1. Hat sanatını açıklar.

- a) *Hat, güzel yazı kavramı ve önemi üzerinde durulur.*
- b) *Farklı alfabe ve yazı türleri ile güzel yazı yazılabileceği üzerinde durulur.*
- c) *Sırasıyla güzel yazı ve estetik bir düzen hâlinde güzel yazı yazmak üzerinde durulur.*

GS.2.1.2. Hat çalışmasında kullanılan araç gereçleri açıklar.

Mürekkep, kâğıt ve kalemlerin hazırlanması vb. konular üzerinde durulur.

GS.2.1.3. Hat sanatı çeşitlerinin uygulama basamakları arasındaki farkları belirtir.**GS.2.1.4. Türk hat sanatının tarihî sürecini açıklar.**

- a) *Hat sanatının kitap sanatları içerisindeki yeri ve kültürün bir parçası olduğu üzerinde durulur.*
- b) *Hat sanatında usta sanatçıları ve onların öne çıkan eserlerini tanımaları sağlanır. Usta çırak geleneğine değinilir.*

GS.2.1.5. Hat çalışmasında sanat elemanlarını kullanır.

- a) *Farklı çizgi değerlerini kullanması üzerinde durulur.*
- b) *Öğrencinin, yakın çevresinde ve doğada gördüğü çizgileri söylemesi, çizgi türlerini bilmesi, incelediği hat çalışmasında çizgilerin anlamlarını fark etmesi ve çalışmalarında farklı çizgi değerlerini kullanması üzerinde durulur.*
- c) *Farklı renklerdeki mürekkeplerin özellikleri ve ifadeci yönü (sosyolojik, psikolojik vb. etkisi) üzerinde durulur.*

GS.2.1.6. Hat çalışmasında tasarım ilkelerini kullanır.

- a) *Ritim türlerinin bilinmesi, hat sanatçısının eserlerinde ritim kullanarak hareketi nasıl sağladığının fark edilmesi, ritim ilkelerinin kullanılarak özgün çalışmaların oluşturması üzerinde durulur.*
- b) *Öğrencinin denge türlerini (simetrik, asimetric, merkezi) bilmesi, hat çalışmalarındaki denge türlerini tanıması, denge ilkesinin neden önemli olduğunu anlaması, kullanılan farklı denge türlerinin anlamlarını fark etmesi, çalışmalarında denge türlerini kullanması sağlanır.*
- c) *Oran-orantı ve ölçünün ne olduğunun bilinmesi, harflerin orantılarına göre çizilmesi, kompozisyondaki ifadeyi güçlendirmek için oran-orantının gerçekçi veya abartılı olarak nasıl kullanıldığını fark etmesi üzerine yoğunlaşılır.*
- ç) *Vurgunun, birliğin (ahenk, uyum), çeşitliliğin ne olduğunun bilinmesi, bu ilkeler kullanılarak özgün çalışmalar üretilmesi sağlanır.*

GS.2.1.7. Klasik hat sanatının farklı çeşitleri olduğunu açıklar.

Sülüs, nesih, muhakkak, reyhani, tevki, rik'a vb. klasik ebru çeşitleri üzerinde durulur, uygulama süreçleri belirtilir ve gösterilir.

GS.2.1.8. Farklı kalem türleri ile el yazısı uygulamaları yapar.

El yazısının başlangıcı olan çizgi çalışmaları yapılır. Farklı yazı karakter ve unsurları kullanılarak dekoratif amaçla kullanılan bir el sanatı çeşidi gösterilir ve yaptırılır.

GS.2.1.9. Özgün hat çalışmasını yapar.

Öğrencinin öğrendiği bilgiler ve kazandığı beceriler doğrultusunda edinimlerini kendi tasarımı üzerinden hat ve güzel yazı çalışmasına aktarması beklenir.

GS.2.1.10. Farklı yüzeylere hat uygulaması yapar.

Kâğıt dışında deri, kumaş, ahşap, seramik vb. malzemeler üzerine hat uygulanır.

GS.2.1.11. Hat çalışması ile geleneksel kitap sanatlarını bir arada kullanır.

Hat-minyatür, hat-tezhip vb. farklı geleneksel kitap sanatları alanları bir arada uygulanır.

GS.2.1.12. Hat çalışmalarında etik kurallara uyar.

GS.2.1.13. Hat sanatının topluma sağladığı katkıları açıklar.

Hat sanatçısının kültürel, sosyal, ekonomik, eğitsel, evrensel vb. açılardan topluma yaptığı katkılar tartışılır. Bu bağlamda, ilgili değerlerle ilişki kurulur.

GS.2.1.14. Hat sanatı örneklerinin biçimsel özelliklerini açıklar.

Öğrencinin düzeyine göre seçilen farklı hat örneklerinin tür, renk, çizgi ve şekil açısından incelenmesi sağlanır.

GS.2.1.15. Hat sanatı eser örneklerini karşılaştırır.

- a) *Mushaf yazımında kullanılan hat sanatının güzelliğine ve inceliğine vurgu yapılır.*
- b) *Kur'an-ı Kerim'deki hat sanatı örneklerinin incelemeleri sağlanır.*
- c) *Geçmişte ve günümüzde yapılan hat ve güzel yazıların uygulama alanları; konu, tür, renk ve kompozisyon açısından benzerlik ve farklılıkları üzerinde durulur.*

GS.2.1.16. Müzeler ile hat sanatını ilişkilendirir.

Müze, müze türleri ve müzelerin kültürel mirasa katkıları üzerinde durulur. Müze, sanat galerisi, sanatçı atölyeleri, kütüphaneler gibi yerlerin hat sanatındaki önemini kavraması sağlanır.

GS.2.1.17. Müzede yer alan ebru çalışmalarını inceler.

Müze, sanat galerisi, sanatçı atölyesi, kütüphane vb. yerlere planlı ziyaretler yapılır. Bu imkânların bulunmadığı yerlerde tıpkıbasımlardan, belgesellerden vb. materyallerden yararlanılır.

GS.2.1.18. Müzelerde yer alan hat çalışmalarının korunmasının önemini açıklar.

GS.2.1.19. Hat çalışmasını eleştiri basamakları doğrultusunda inceler.

Hat çalışmasını dört basamakta (betimleme, çözümleme, yorumlama, yargı) incelemeleri sağlanır.

GS.2.1.20. Hat çalışmasını tercih etme sebebini açıklar.

Farklı hat örnekleri öğrencilere seçtirilir. Öğrencilerin beğendikleri hat örneğini niçin tercih ettiklerini açıklamaları istenir.

GS.2.1.21. Kendisinin ve akranlarının çalışmalarını analiz eder.

GS.2.1.22. Hat çalışmalarının ekonomik değerinin olduğunu açıklar.

GS.2.2. ÜNİTE: TEZHİP

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel tezhip sanatı ile ilgili bilgiler edinmesi ve estetik anlayış kazanması amaçlanmaktadır.

GS.2.2.1. Tezhip sanatını açıklar.

- Tezhip sanatının tarihsel süreci, özellikleri, teknikleri, araç gereçleri, konuları ve uygulandığı alanlar üzerinde durulur.*
- Tezhip sanatının ustalarını ve bu kişilerin öne çıkan eserlerini tanımaları ve incelemeleri sağlanır. Usta çırak geleneğine değinilir.*
- Tezhip sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.2.2.2. Geleneksel Türk süsleme motiflerini sınıflandırır.

Geleneksel Türk süsleme motifleri (bitkisel, hayvansal, yazılı, geometrik vb.) üzerine örnekler gösterilir ve sınıflandırma yapılması sağlanır.

GS.2.2.3. Tezhip sanatını uygulama alanlarına göre sınıflandırır.

- Tezhibin, el yazmalarındaki “zahriye, serlevha, ünvan sayfası, hatime sayfası, durak, güller” ve hat sanatındaki “hilye, levha, kıta, murakka” sınıflandırılması üzerinde durulur. Serbest düzende oluşturulan kompozisyonlar incelenebilir.*
- Kur’an-ı Kerime duyulan sevgi ve hürmetten dolayı kullanılan tezhip örneklerini incelemeleri sağlanır.*

GS.2.2.4. Türk motifleri içerisindeki bitkisel motiflerin çizimini çoğaltmayla yapar.

Bitkisel motiflerin içerisinde yer alan yaprak ve çeşitleri, sap çıkmaları, hatı, penç, goncağül, saz yolu, yarı üsluplaştırılmış çiçekler vb. motifler incelenir ve çizimi yapılır. Çizimler kurşun kalem ve fırça ile oluşturulur.

GS.2.2.5. Hayvansal motiflerin çizimini yapar.

Hayvansal motiflerden rûmi ve çeşitleri, münhani ve çintemani motifleri inceletilerek çizimi yaptırılır.

GS.2.2.6. Türk motiflerindeki bulut motifinin çizimini yapar.

Bulut motifi ve çeşitleri tanıtılır. Minyatür, çini vb. geleneksel el sanatlarındaki bulut motifinden örnekler verilerek çizimi yaptırılır.

GS.2.2.7. Türk motiflerindeki geçme/zencerek motifinin çizimini yapar.

Geçme/zencerekler ve kullanım yerleri örnekler üzerinden inceletilerek çizimi yaptırılır.

GS.2.2.8. Türk motiflerindeki tığ motifinin çizimini yapar.

Tığ motifi örnekler üzerinde incelenerek kullanım alanları üzerinde durulur, çizimi yaptırılır.

GS.2.2.9. Türk motiflerindeki geometrik motiflerin çizimini yapar.

Geometrik motifler incelenerek kullanım alanları üzerinde durulur, çizimi yaptırılır.

GS.2.2.10. Yönteme göre kâğıt boyar.

Banyo ve sürme usulü kâğıt boyama tekniği üzerinde durulur. Bu işlemin yapılma sürecinde çay, kahve, soğan kabuğu, ceviz kabuğu, kına vb. doğal malzemelerin kullanılması sağlanır.

GS.2.2.11. Ahar tekniğini uygular.

Aharın tezhip sanatındaki kullanımı ve önemi belirtilir. Nişasta ve yumurta ile kâğıt aharlama tekniği uygulanır.

GS.2.2.12. Tezhip sanatında altının nasıl kullanılacağını açıklar.

Tezhip sanatında kullanılan altının özelliği, altın varakların ezilmesi, uygulanması ve parlatılması hakkında bilgi verilir. Altının kullanım yerleri açıklanır.

GS.2.2.13. Klasik tezhip süreçlerini açıklar.

Tezhip çalışmasında sırasıyla desenin hazırlanması, desenin kâğıda ya da paspartuya aktarılması (eğer kâğıt renklendirilecekse kâğıdın boyanması), altın kullanılacak yerlerin boyanması, parlatılması, çalışmada yer alan diğer motiflerin renklendirilmesi, tahrir çekilmesi ve zeminin doldurulması işlemlerini içerdiği belirtilir.

GS.2.2.14. Gözleme dayalı stilize motifler oluşturur.

GS.2.2.15. Tezhip çalışmasında etik kurallara uyar.

GS.2.3. ÜNİTE: MİNYATÜR

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel minyatür sanatı ile ilgili bilgiler edinmesi ve estetik anlayış kazanması amaçlanmaktadır.

GS.2.3.1. Minyatür sanatını açıklar.

- Minyatür sanatının ortaya çıkışı, özellikleri, teknikleri, araç gereçleri, geçmiş ve günümüz uygulama alanları ve seçilen konular üzerinde durulur. Bu bağlamda ilgili değerlerle ilişki kurlmaları sağlanır.*
- Minyatür sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.2.3.2. Minyatürün kitap sanatları içerisindeki yerini açıklar.

GS.2.3.3. Minyatür çalışmasında mekân kavramını açıklar.

- Bu konu işlenirken tıpkıbasımlardan, kitaplardan, belgesellerden vb. materyallerden yararlanılır ve geçmiş ve günümüz sanatçılarından eserlerinden örnekler verilir.*
- Minyatür çalışmasında mekân iç ve dış olarak ele alınır.*

GS.2.3.4. Minyatür çalışmasında sanat elemanlarını ve tasarım ilkelerini kullanır.

GS.2.3.5. Minyatür sanatının uygulama sürecinin basamaklarını taslak defterinde kullanır.

GS.2.3.6. Ahar tekniğini uygular.

Aharın minyatür sanatındaki kullanımı ve önemi belirtilir. Nişasta ve yumurta ile kâğıt aharlama tekniği uygulanır.

GS.2.3.7. Usulüne uygun kâğıt boyar.

Banyo ve sürme usulü kâğıt boyama tekniği üzerinde durulur. Bu işlemin yapılma sürecinde çay, kahve, soğan kabuğu, ceviz kabuğu, kına vb. doğal malzemeler kullanılır.

GS.2.3.8. Doğada yer alan unsurların minyatür çalışmasını yapar.

Ağaç çeşitleri, çiçek, deniz, nehir, bulut, yeryüzü düzenlemesi vb. çizimleri hakkında bilgi verilir. Karakalemle tarama ve noktalama çalışma örnekleri üzerinde durulur; çizimleri yapılır. Nüanslı fırça uygulamaları yapılır. Doğada yer alan unsurlara örnekler verilerek farklı boyama şekilleri tarama, noktalama vb. kullanım yerlerine ve renk özelliklerine göre uygulanır.

GS.2.3.9. Minyatür tekniğine uygun hayvan figürleri yapar.

Minyatürde kullanılan hayvan figürlerine ilişkin örnekler verilirken görsel ve yazılı materyallerden faydalanılır. Renklendirme aşamasında noktalama-tarama çalışmasının önemi vurgulanarak kullanılan renkler açıklanır.

GS.2.3.10. Minyatür tekniğine uygun insan figürü yapar.

- a) *Minyatüre özgü insan figürü farklı duruş ve hareketlerle çizilir. Bu çalışmada yaratıcı drama yönteminden faydalanılabilir. İnsan figürü çizimi genel olduğu gibi baş, saç, sakal, yüz, el, ayak vb. çizimi detaylandırılarak anlatılır. Renklendirme aşamasında noktalama-tarama çalışmasının önemi vurgulanarak özellikleri, kullanılan renkler açıklanır.*
- b) *Tarihimize yön veren kişilerle ilgili minyatür çalışmaları yapması sağlanır.*

GS.2.3.11. Hayal dünyası aracılığıyla minyatür çalışması yapar.

GS.2.3.12. Minyatür çalışmasındaki fikirlerini uygun yöntemler ile aktarır.

Yazılı ve sözlü ifade, drama vb. yöntemlerin kullanılması üzerinde durulmalıdır.

GS.2.3.13. Güncel olayları minyatür çalışmasına yansıtır.

Doğa kaynaklı afetler, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik, küresel ısınma, şiddet, toplumsal olaylar, bilimsel gelişmeler, popüler kültür vb. konulardan yararlanılabilir. Bu bağlamda, ilgili değerlerle ilişki kurulur.

GS.2.3.14. Farklı geleneksel kitap sanatlarının bir arada uygulandığı çalışmalar yapar.

- a) *Ebru-minyatür, minyatür-tezhip vb. farklı geleneksel kitap sanatları alanları bir arada kullanılır. Minyatürlerin geçmişte yaşanmış önemli tarihî olayları, mekânları, toplumsal ve kültürel yapıyı günümüze nasıl yansıttığını öğrencilerin fark etmesi sağlanır. Örnek minyatürlerin belirlenmesinde çeşitli kitap, dergi, internet, tıpkıbasım, belgesel vb. materyallerden yararlanılır.*
- b) *Minyatür sanatının ustalarını ve bu kişilerin öne çıkan eserlerini tanımaları ve incelemeleri sağlanır. Usta çırak geleneğine değinilir.*
- c) *Minyatür sanatını icra edenlerin hangi alanlarda çalışabileceği, iş bulabileceği üzerinde durulur.*

GS.2.3.15. Minyatür çalışmalarını farklı kaynaklardan ilhamla oluşturur.

Kaynak seçiminde temalar, konu alanları, fikirler, şiirler, hikâyelerden vb. faydalanılması sağlanmalıdır.

GS.2.3.16. Farklı dönemlerde yapılmış minyatürleri karşılaştırır.

Seçilen eserler teknik, konu, renk ve kompozisyon düzeni açısından incelenir, benzerlik ve farklılıklar belirlenir.

GS.2.3.17. Kendisinin ve akranlarının minyatür çalışmalarını analiz eder.

GS.2.3.18. Minyatüre dair estetik tercihlerin kişiye göre değiştiğini açıklar.

Farklı üsluplara göre yapılmış minyatür örnekleri öğrencilere seçtirilir. Öğrencilerin seçtikleri o minyatürü niçin tercih ettiklerini açıklamaları sağlanır.

GS.2.3.19. Minyatürün ekonomik değeri olduğunu açıklar.

GS.2.3.20. Minyatür çalışmasında etik kurallara uyar.

GS.2.4. ÜNİTE: CİLT

Bu ünite ile öğrencilerin geleneksel cilt sanatı ile ilgili bilgiler edinmesi ve estetik anlayış kazanması amaçlanmaktadır.

GS.2.4.1. Cilt sanatını açıklar.

Cilt sanatının tarihsel süreci, özellikleri, teknikleri, araç gereçleri, konuları ve uygulandığı üzerinde durulur.

GS.2.4.2. Geleneksel cilt çeşitlerini açıklar.

Geleneksel Türk ciltleme çeşitlerinden (deri cilt, kumaş cilt, ebru cilt, murassa cilt, lake cilt vb.) örnekler gösterilir.

GS.2.4.3. Cilt sanatında kullanılan araç gereçleri tanıır.

Kartonlar, mukavvalar, cilt bezleri, diğer elle cilt yapımı malzemeleri tanıtılır.

GS.2.4.4. Cilt sanatının kitap sanatları içerisindeki yerini açıklar.

Cilt sanatının kitap sanatları içindeki yeri sanat tarihi boyutuna bağlı olarak verilir.

GS.2.4.5. Klasik cilt uygulamasında dikiş sırt desteği yapar.

Kitap ciltlemede dikiş sırt desteğinin önemi ve gereklilikleri açıklanarak uygulama yaptırılır.

GS.2.4.6. Metin kısmını bir arada tutmak için şiraze oluşturur.

Ciltlemede şirazenin önemi anlatılarak şiraze çeşitleri üzerinde durulur.

GS.2.4.7. Klasik cilde iç kapak ve yan kâğıt oluşturur.**GS.2.4.8. Klasik cilt uygulamasında metin kısmına uygun kapak tasarımı oluşturur.****GS.2.4.9. Klasik cilt uygulamasında kapağı metin kısmı ile birleştirip korumasını yapar.****GS.2.4.10. Klasik ciltte dış kapağa süsleme yapar.**

